

Kodu Uudised

Luunja valla infoleht

Nr 1 (312) Jaanuar 2023

Lõppenud aasta oli tegus ja keerukas, uus töötab sama

Aasta 2022 möödus tempokalt ja väga tõiselt. Alanud aasta on saanud hoo sisse ning töötab kujuneda samuti intensiivseks. Keeruliste olude taustal püüame valla arenguga jõudsalt edasi minna.

Keeruline taust

Meid ümbritsevas maailmas on praegu positiivse kõrval ka omajagu muret tekitavat ja määramatut. Sellises olukorras peab omavalitsus suutma hoida vähemalt oma kohapealsed asjad võimalikult korras.

Oleme läbinud kaks ulatuslikku koaronakriisi ning saanud tunda energia-kriisi ja sõja mõjusid. Nendest kogemustest lähtuvalt on nii riigi kui omavalitsuste tasandil asutud tõsiselt pingutama, et tugevdada meie võimekust ja valmisolekut võimalike ohuolukordade ja kriisidega toimetulekuks, meie elanike paremaks kaitsmiseks ja toetamiseks. Need tegevused sisaldavad nii vajalike abivahendite (generaatorid jm) soetamist kui inimeste teadlikkuse ja valmisoleku parandamist.

Oleme andnud oma väikese panuse ka Ukraina sõjapõgenike abistamiseks. Loodame väga, et see kogu maailma mingil määral mõjutav koledus lõppeks võimalikult peatselt.

Kiire arengutempo ja tuleviku kavandamine

Valla elanikkonna kasv saavutas mullu uue rekordi – lisandus üle 300 elaniku, rühime tempokalt 6000 elaniku piirile. Oleme rõõmsad uute elanike üle, samas tajume vastutust, et Luunja valla oma elupaigaks valinud inimesed end siin võimalikult hästi tunneksid.

Kiire elanike arvu kasvuga kaasneb jätkuvalt väga intensiivne planeerimis-tegevus ning suur ehitusmaht nii era-sektoris kui valla enda objektide osas.

Neid arenguid peab omavalitsus suutma läbimõeldult suunata ja juhtida.

Üheskoos tuleb otsida lahendusi, kuidas teha Luunja vallast tulevikus veelgi parema elukeskkonnaga omavalitsus.

Valminud on täielikult uuendatud valla arengukava. Tõsine tegevus on käimas valla uue üldplaneeringu koostamisel, mis peab pakkuma parimaid lahendusi ruumilise arengu osas. Arendus- ja planeerimistegevus peab toimuma viisil, mis ühelt poolt tagab valla kasvu ja arengu, samas hoiab väärtuslikku loodus- ja elukeskkonda.

Jõudsad arengud jätkuvad haridusvaldkonnas. Lisaks olulistele investeeringutele hoonetesse tegeletakse sisuliste teemadega. Väljatöötamisel on uus mudel tugiteenuste paremaks võimaldamiseks, õpikeskkonna parandamiseks.

Investeeringud

Nii möödunud kui alanud aastat raamivad valla ajaloo mahukaimad investeeringud mitmesse valdkonda. Ehitusturul kujunenud keerulise olukorra kiuste oleme pingutanud selle nimel, et kavandatud töödega toimetada nii palju kui vähegi võimalik. Mitmed hanked on hästi õnnestunud ning tööd kas tehtud, käimas või ettevalmistamise järgus.

Tehtud:

- Luunja Keskkooli ruumide renoveerimine,
- Lohkva spordihoone tööle rakendamise,
- Luunjas väliujulaga puhkeala avamine,
- Luunja staadioni rekonstrueerimine,
- pumbamaja rekonstrueerimine näitusepaviljoniks (ekspositsiooni osa on veel valmimas),
- uute lastehoiu rühmade avamine Luunjas ja Lohkvas,
- madalseiklusparkide rajamine Luunjas ja Lohkvas, lisaks mänguväljakud Luunjas ja Kavastus.

Praegu töös:

- Luunja lasteaia Midrimaa rekonstrueerimine ja juurdeehitus,
- Veibri tee rekonstrueerimine (koostöös arendajatega),
- kergliiklustee projekteerimine Lohkva-Kabina-Vanamõisa tee äärde,
- tankla rajamine Luunjasse.

Lähiajal alustatakse:

- kergliiklustee lõigu rajamine Põvvatu-Luunja tee äärde (koostöös Transpordiametiga),
- Luunja sadama järgmise etapi töö (projektitoetuse kaasabil),
- Kavastu veevärgi kaasajastamine (reoveepuhasti jm).

Ettevalmistamisel:

- Luunja noortekeskuse renoveerimine,
- Luunja Keskkooli parkimislahenduse ja juurdepääsude uuendamine,
- Lohkva spordihoone juures ohutu maanteeületuse rajamine,
- rattaringluse laiendamine Lohkvas.

Jätkuvalt remondime valla teid-tänavaid ning rajame tänavavalgustust.

Lisaks mitmed ulatuslikud elamuarendused koos teede-tänavate, trasside jm rajamisega arendajate poolt.

Siiras tänu kõikidele, kes lõppeval aastal koduvalla elu jõudsalt edasi viisid ning loodetavasti jätkavad seda sama entusiastlikult alanud aastal.

Peame suutma teha mõistlikke valikuid ja otsuseid, tegutsema jõukohaselt ja nutikalt. Kiirelt muutuv keskkond nõuab paindlikku reageerimist, vajadusel ümberorienteerumist.

Soovin kõikidele kindlat meelt, häid ideid ja õnnestumisi uuel aastal!

Aare Anderson
vallavanem

Vallavolikogu detsembrikuu istungi info

Detsembrikuu Luunja vallavolikogu istung toimus 22. detsembril Emajõe-Suursoo keskses.

Volikogu istungi esimeseks päevakorrapunkti oli **Luunja valla 2023. aasta eelarve esimene lugemine**. Ettekandja Hille Luts selgitas, et Luunja valla 2023. aasta eelarve kogumaht on 17 364 049 eurot. 2023. aasta eelarve koostamisel on lähtutud riigi majanduskasvu ja arengu prognoosist. Eelarve koostamisel on aluseks võetud valdkondade, asutuste eelarve kavandid. Lähtutud on riigi planeerivatest kuludest õpetajate palgatõusuks, miinimumpalga tõusust. Investeeringute kavandamisel on aluseks võetud Luunja valla kinnitatud eelarvestrateegia aastateks 2023–2026. Arvesse on võetud arenguid Luunja vallas. Võrreldes 2022. aasta prognoositava eelarve täitmise suurenemine valla eelarve kogumaht 17%. Võrreldes 2022. aastaga suurenevad kõige enam kulud investeeringuteks – 28%. Põhitegevuse kulud suurenevad 12%, millest antavad toetused vähenavad 20%, majandamiskulud suurenevad 6% ja personalikulude tõus on 25%. Personalikulude tõusu mõjutavad järgmised muutused: 1) töötasu alamäär on 2023. aastal 725 eurot, mis on 11% kõrgem 2022. aasta alamäärast (654 eurot); 2) õpetajate palga alamäär on 1749 eurot, tõuseb 23,9% (kool ja lasteaiad); 3) uued ameti- ja töökohad. Luunja valla 2023. aasta eelarve suunati järgmisele volikogu istungile teisele lugemisele ja volinikud saavad teha eelarve eelnõule parandusettepanekuid.

Teiseks päevakorrapunkti oli **maamaksu määrade kehtestamine 2023. aastaks**. Ettekandja Teivi Leis selgitas, et määruse eelnõu kohaselt ei muudeta Luunja valla haldusterritooriumil maamaksu määrasid. Volikogu otsustas määrasid mitte muuta, seega jäävad kehtima samad määrad ehk 2023. aastal on maamaksu määraks 2,0 protsenti maa maksustamishinnast aastas ning põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohuma maa maksustamishinnaks 1,0 protsenti maa maksustamishinnast aastas.

Kolmandaks päevakorrapunkti oli **Lohkva külas Soojuse tee 2 maaüksuse detailplaneeringu kehtestamine**. Ettekandja Evelin Karjus selgitas, et planeeringuala hõlmab Lohkva külas Soojuse tee 2 maaüksust suurusega 9051 m². Planeeringu eesmärk on kaaluda võimalusi maa-ala kruntida ja määrata ehitusõigus kuni kahe maksimaalselt kolmekorruselise kergetööstus-, kaubandus-, teenindus-, büroohoone ning rattasõidu staadioni rajamiseks. Lubatud on kaks põhihoonet ja kaks abihoonet ehitisealuse pindalaga kokku kuni 1000 m² (täisehitus ligikaudu 12%), kõrgusega kuni 12 m. Volikogu otsustas kehtestada detailplaneeringu.

Neljandaks päevakorrapunkti oli **Pilka külas Saare maaüksuse detailplaneeringu algatamine, planeeringuala piiri ja suuruse ning lähtetingimuste kinnitamine**. Ettekandja Evelin Karjus selgitas, et planeeringuala hõlmab Pilka külas Saare maaüksust suurusega 2,44 ha. Planeeringu eesmärk on kaaluda võimalusi planeeringualale ühe täiendava elamukrundi planeerimiseks ja ehitusõiguse määramist üksikelamule ja abihoonetele. Volikogu otsustas algatada detailplaneeringu koostamise.

Järgmiseks päevakorrapunkti oli **Kavastu külas Haava (43201:001:1793) maaüksuse detailplaneeringu algatamine, planeeringuala piiri ja suuruse ning lähtetingimuste kinnitamine**. Ettekandja Evelin Karjus selgitas, et Haava kinnistu on 3,28 ha suurune hooneteta maatulundusmaa. Planeeringuala jääb kohaliku Kantsi tee ja Emajõe vahelisele alale, piirneb läänest üksikelamu ja abihoonetega hoonestatud elumumaaga ja idast hoonestamata maatulundusmaaga. Planeeringu eesmärk on kaaluda võimalust planeeringualale ehitusõiguse andmiseks ühele hoonekompleksile üksikelamu ja abihoonetega. Volikogu otsustas algatada detailplaneeringu koostamise.

Kuuendaks päevakorrapunkti oli **hoonestusõiguse seadmine otsustuskorras**. MTÜ Peipsimaa Turism on Luunja vallavalitsusele esitanud avalduse hoonestusõiguse seadmiseks kahele kinnistule:

Luunja alevikus asuvale **Aedniku tn 7** ning Kavastu külas asuvale **Parve tee** kinnistule. Hoonestusõiguse seadmise vajadus on tekkinud seoses „Peipsimaa puhkealade“ projekti rahastamisega, mille raames paigaldati Luunja valda kaks puhkekohta. Kuivõrd kinnistud on suured, siis antakse hoonestusõigusega kinnistud kasutusele ainult osaliselt. Hoonestusõiguse alaks Aedniku tn 7 kinnistul on ligikaudu 600 m² ning Parve tee kinnistul 187 m². Volikogu otsustas seada Luunja valla munitsipaalomandis olevatele kinnistutele otsustuskorras hoonestusõiguse MTÜ Peipsimaa Turism kasuks.

Järgmiseks päevakorrapunkti oli **Luunja valla arengukava 2035 esimene lugemine**. Ettekandja Marko Jaeger selgitas, et arengukava koostajad on kasutanud mitmeid esmaseid ja teiseid andmeid. Hetkeolukorra ülevaate koostamiseks kasutati valla poolt jagatud andmestikke, valla elanike antud sisendit ja valdkondade kaupa kaasatud valdkonnas tegutsevaid spetsialiste. Küsitlus toimus vahemikus 28. jaanuar kuni 6. märts 2022. Arengukava esialgne versioon on olnud ülevaatamisel kõikides komisjonides ja ka avalikustamisel. On esitatud parandusettepanekuid ning nendega on arengukavas arvestatud. Volikogu teeb kirjalikud ettepanekud ja need arutatakse komisjonides läbi. Volikogu otsustas suunata Luunja valla arengukava 2035 järgmisele volikogu istungile teisele lugemisele.

Kaheksandaks päevakorrapunkti oli **Tartumaa arengustrateegia 2040 heakskiitmine**. Ettekandja Marko Jaeger selgitas, et Tartumaa arengustrateegias 2040 esitatakse maakonna kohalike omavalitsuste kokku lepitud pikaajaline visioon aastani 2040, strateegilised eesmärgid ja valikud nende saavutamiseks. Eelmisel istungil tutvustas arengustrateegiat Tartumaa Omavalitsuste Liidu tegevjuht Sven Tobreluts. Volikogu otsustas kiita heaks Tartu maakonna arengustrateegia 2040.

Järgmiseks päevakorrapunkti oli **Luunja vallavolikogu määruse „Luunja valla tunnustamise kord“ eelnõu**

esimene lugemine. Määrusega kehtestatakse Luunja vallavolikogu ja Luunja vallavalitsuse poolt antavad tunnustused ja preemiad. Tunnustamise korras nimetatakse Luunja valla tunnustuse liigid ning sätestatakse preemia määramiseks ettepanekute esitamise, preemiade üleandmise ja preemiade suuruse ja teavitamise täpsem kord. Volikogu teeb kirjalikud ettepanekud ja need arutatakse komisjonides läbi. Volikogu otsustas suunata Luunja valla tunnustamise korra järgmisele volikogu istungile teisele lugemisele.

Viimaseks päevakorrapunktiks oli **uue haridus- ja kultuurikomisjoni liikme nimetamine.** Komisjoni liige Garry Keerdo on esitanud komisjonist lahkumise soovi. Volikogu otsustas nimetada uueks haridus- ja kultuurikomisjoni liikmeks Andres Satsi.

Infopunktis tegi vallavanem Aare Anderson ülevaate Luunja valla investeeringuobjektidest ja hangetest: kergliiklusteedest; bussipeatuste projekteerimiseks on sõlmitud lepingud; Luunja lasteaia Midrimaa ehitus on ajagraafikus; käimas on konkurss Kavastusse toitlustusteenuse pakkuja leidmiseks, mõne aja pärast tuleb ka uus konkurss Kapteni Keldrisse toitlustaja leidmiseks; hange Luunja sadamasse tankla ehitamiseks ja teenuse osutamiseks on lõpetatud ja leping sõlmitud; algatamisel on kriisiks valmisoleku võimekuse tõstmise hange.

Feeliks Teder esitas küsimused Luunja valla spordi- ja kultuuristipendiumi määramise kohta ning soovis volikogu liikme seisukohta seoses Ukraina sõjaga. Janek Sõber esitas küsimused Luunja pumprack'i ehituse ja Koolmeistri tänava tuletõrjeveemahuti kasutatavuse kohta. Sten Šois küsis bussipeatuse valmimise kohta Lohkva spordihoone juures.

Kõik volikogu istungid kantakse avalikult üle Microsoft Teamsi vahendusel ja salvestused on järelvaadatavad VOLISE (www.volis.ee) keskkonnas. Istungitel käsitletavat materjalid ja istungite protokollid on leitavad nii VOLISE keskkonnast kui ka valla kodulehelt.

Järgmine volikogu istung toimub 31. jaanuaril.

Kaire Vahejõe, vallavolikogu esimees

Vallavalitsuses detsembrikuu istungitel

Ehitusload väljastati:

- üksikelamu püstitamiseks Vankri tee 54 Kakumetsa külas, Vesikikivi kinnistul Rõõmu külas, Saare tee 5 Põvvatu külas ja Kiku kinnistul Kikaste külas;
- madalseiklusraja paigaldamiseks Kabina tee 8 Lohkva külas;
- päikeseelektrijaama püstitamiseks Padriku kinnistul Muri külas.

Kasutusload väljastati:

- üksikelamu kasutusele võtmiseks Vankri tee 29, 31, 35 ja 48 Kakumetsa külas, Saare põik 5 ja Timmi tee 1 Lohkva külas, Saare põik 7 ja 9 Põvvatu külas;
- vee- ja kanalisatsioonitorustiku kasutusele võtmiseks Kakumetsa küla ja Luunja aleviku vahel;
- kanalisatsioonirajatiste kasutusele võtmiseks Pilka tee 13/15 kinnistul Pilka külas;
- tänavavalgustuse kasutusele võtmiseks Leediku kinnistul Kakumetsa külas.

Otsustati:

- keelduda seitsme kinnistu vabastamisest korraldatud jäätmeveost;
- sõlmida vallavara tasuta kasutusse andmise leping avalikus kasutuses oleva madalseiklusraja paigaldamiseks Luunja valla omandis olevale kinnisasjale;
- korraldada konkurss toitlustusteenuse pakkumiseks Kavastu külas tulevases kogukonnakeskuses;
- lõpetada Kavastu külas Haava maaüksuse detailplaneeringu koostamine ning tunnistati kehtetuks Luunja Vallavolikogu 28.11.2019. a otsuse nr 66 „Kavastu külas Haava (43201:001:1793) maaüksuse detailplaneeringu algatamine“;
- eraldada reservfondist vahendid seoses ametnike vabastamisega teenistusest;
- korraldada lihthankemenetlusega riigihange „Diisलगeneraatorite ja satelliit-telefoni soetamine“;
- lisada riigieelarvest ja muudelt rahastajatelt saadud sihtotstarbelised eraldised ja nende arvelt tehtavad väljaminekud 2022. aasta eelarvesse;
- maksta taotluste alusel huvihariduse ja -tegevuse toetust vähekindlustatud perede lastele;
- algatada kinnisasjade avalikes huvides omandamise menetlus kolme kinnisasja osas Veibri teele jalg- ja jalgrattatee ehitamiseks.

Kinnitati:

- üks hajaasustuse programmi toetuse aruanne;
- Luunja valla koolieelsete lasteasutuste tegevuskulu arvestuslik maksumus 2023. aastaks.

Kehtestati:

- Hundiuru maaüksuse detailplaneering Sirgu külas.

Nõustuti:

- Kakumetsa külas Mäe tee 5 ja Veibri külas Tilia katastriüksuste jagamisega ning määrati tekkivate reaalosade koha-aadressid ja sihtotstarbed;
- isikliku kasutusõiguse seadmisega Telia Eesti AS-i kasuks Luunja valla omandis olevale kaheksale kinnistule siderajatise ehitamiseks, omamiseks ja hooldamiseks;
- isikliku kasutusõiguse seadmisega Elektrilevi OÜ kasuks Luunja valla omandis olevale kuuele kinnisasjale maakaabli paigaldamiseks.

Sotsiaaltoetusi maksti 57 korral, sealhulgas:

– sünnitoetusi	17	– paljulapseliste perede toetusi	14
– aabitsatoetusi	7	– matusetootusi	3
– õpilaste toidutoetusi	3	– muid toetusi	13

Marko Jaeger, vallasekretär

Planeeringuteated

Luunja vallavalitsus on kehtestanud Sirgu külas Hundiuru maaüksuse detailplaneeringu. Planeeringuala suurus on ligikaudu 1,24 ha. Planeeringualale moodustatakse üks elamumaa krunt suurusega 11 649 m², millele antakse ehitusõigus ühe üksikelamu ja kuni kolme abihooone rajamiseks. Riigiteeäärde on kavandatud kergliiklusmaa sihtotstarbega krunt perspektiivse kerg-

liiklustee rajamise võimaldamiseks. Planeering on kooskõlas Luunja valla üldplaneeringuga. Planeeringuga ei kaasne olulist keskkonnamõju.

Luunja vallavolikogu on kehtestanud Lohkva külas Soojuse tee 2 maaüksuse detailplaneeringu. Planeeringuala suurus on 9051 m². Planeeringuga jagatakse Soojuse tee 2 kinnistu kaheks krundiks. Krundile Pos 1 on kavandatud kergetööstus-, kaubandus- ja teenindus-

hooned ehitisealuse pindalaga kokku kuni 1000 m² ja kõrgusega kuni 12 m. Lisaks on krundile kavandatud rattasõidu staadion. Krunt Pos 2 on kavandatud liitmiseks Aiandi tee 1 korterelamu maaga. Detailplaneering teeb Luunja valla üldplaneeringu maakasutuse juhtotstarbe muutmise ettepaneku elamumaast ärimaaks. Planeeringuga ei kaasne olulist keskkonnamõju.

*Evelin Karjus
planeeringute nõunik*

Sotsiaaltransporditeenus Luunja vallas 2023. aastal

2023. aastast on Tartumaa sotsiaaltranspordi tellimiskeskuse telefon 622 2056. Tellimiskeskus töötab tööpäeviti kell 08.00–18.00.

Alates 01.01.2023 jätkab vedajana OÜ Tartaline. Alates 29.12.2022 võtab tellimusi vastu MTÜ Tartumaa Ühistranspordikeskuse tellimiskeskus.

Tellimusi saavad esitada vaid Luunja vallavalitsuse sotsiaaltöõspetsialisti Ene Madissalu (tel 5332 5950) poolt eelnevalt sotsiaaltransporditeenusele registreeritud sõitjad.

Tellimiskeskuse telefoninumber on 622 2056. Tellimiskeskuse e-posti aadress on tellimine@tartumaa.ee. Tellimiskeskuse tööaeg on tööpäevadel kell 08.00–18.00. Sõidu tellimiseks peab tellimuse tegema sõidupäevale eelneval tööpäeval **hiljemalt kell 15.00**. Ajavahemikus 15.00–18.00 võtab tellimiskeskus vastu tellimusi ülejäämiseks ja edasisteks sõidupäevadeks.

Laupäevaks, pühapäevaks ja esmaspäevaks soovitud sõidud peavad olema tellitud **hiljemalt reedel kell 15.00**. Juhime tähelepanu, et nädalavahetustel ja riigipühadel tellimusi vastu ei võeta.

Edastades tellimuse e-posti teel, tuleb lisada järgmised andmed:

- Sõidu kuupäev
- Kliendi või klientide nimed
- Alguspunkti aadress – (vahepeatuse aadress) – sihtpunkti aadress. Kui on oluline sihtpunkti jõudmise aeg, siis lisada soovitud kellaaeg (näiteks kui klient peab olema kooli ees kell 08.00).

Kui kindlaks kellaajaks kohale jõudmine pole oluline, palume lisada soovitud kellaaeg, millal auto peaks kliendi lähtekohta jõudma.

- Täpsustav info. Kas klient vajab raamitransporti? Milliseid abivahendeid klient vajab? Nt ratastool, käimiskepid, rulaator. Kas ja milline on kaasavõetav pagas?

Kui tellimus on kinnitatud, saadab tellimiskeskus sellekohase kinnituskirja tellimiskeskuse tööaja jooksul (tööpäevadel 08.00–18.00). **Kui kinnituskirja saadetakse pole, siis sõitu ei toimu.** Tellimiskeskus kinnitab e-kirja teel järgnevas päevaks saadetud tellimusi tööpäevadel kell 08.00–15.00.

Sõidu tühistamine

Vajadusel tuleb sõit tühistada ning seda teha hiljemalt **8 tundi** enne planeeritud väljumist lähtekohast. Teavitustuleks kindlasti saata ka juhul, kui tellimuse väljumiseni on jäänud vähem aega.

*Tööpäevadel ajavahemikul 08.00–18.00 helistage tellimuse tühistamiseks tellimiskeskusesse telefonil 622 2056.

Väljaspool nimetatud ajavahemikku saate sõidu tühistada, saates SMS-i vedaja kontakttelefonile 5817 3429. Sõnumisse märkige tühistatud sõidu kuupäev, kliendi nimi, sõidu kellaaeg ja sihtkoht.

Juhime tähelepanu, et sõitu saab SMS-i teel tühistada, aga mitte tellimust muuta.

Tellimuse muutmine

Kui on vajadus muuta sõidu kuupäeva või väljumise aega, tuleb selleks helistada tööpäevadel ajavahemikus 08.00–18.00 tellimiskeskusesse (telefon **622 2056**).

Juhime tähelepanu, et tellimuse toimumise päeval saab tellimust üksnes tühistada, mitte muuta. Järgnevas päevaks tehtud tellimust saab muuta eelneval päeval kuni kell 15.00.

Klient võib abistajana kaasa võtta ühe saatja, kui ta vajab saatja abi sõidukisse sisenemisel, sõidu ajal ja/või sihtkohas. Vastav õigus peab olema märgitud sotsiaaltransporditeenusele suunamise otsuses.

Kui klient on teenusele suunatud, siis on kas tal endal või valla poolt kinnitatud kontaktisikul õigus sõite tellida. Sõite saab tellida vastavalt omavalitsuse poolt etteantud marsruutidel ja mahus.

Klient ei telli sõitu või tühistab juba tellitud sõidu, kui tema või tema saatja on nakkusohtlik. Sotsiaaltransporditeenus ei ole kiirabiteenus. Sõiduaegset meditsiinilist järelevalvet vajavaid kliente ei tohi teenusele suunata.

Kohalikul omavalitsusel on õigus klient vabastada omaosaluse tasumisest või vähendada omaosaluse määra 50% võrra. Kui kliendile on lähtuvalt tema erivajadustest ette nähtud saatja, siis tema sõidab kaasa tasuta. Sõitude teostamine toimub ööpäevaringselt eelneva tellimuse alusel.

Dispetšeril on õigus klientide sõite ühildada, seetõttu võib ta pakkuda varasemat kohalejõudmise aega ja/või hilisemat tagasisõiduaega võrreldes kliendi poolt soovitud aega. Sõidu marsruut võib pikeneda seoses teiste klientide teenindamisega.

Sõidu eest tasumine toimub sularahas või pangakaardiga.

Luunja vallavalitsus

Hajaasustuse programm Luunja vallas

Hajaasustuse programmi taotlusvoor on avatud 1. veebruarist kuni 3. aprillini 2023.

Hajaasustuse programmi eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkonnades elavatele peredele head elutingimused. Aidata seeläbi kaasa elanike arvu püsimisele hajaasustusega maapiirkonnades.

Toetatakse järgmisi valdkondi:

- majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamine,
- elamu heitvee nõuetekohase kanaliseringimise tagava süsteemi rajamine,
- aastaringiselt ligipääsetava juurdepääsutee rajamine,
- leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamine (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

Programmi tingimused:

- Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.
- Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.
- Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.
- Projektil võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.
- Taotluse esitamise päeval peab eelmise toetuse kasutamise aruanne olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.

- Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud vähemalt 31. oktoobriks 2024.
- Toetust on võimalik taotleda kohalikest omavalitsusest, kes pakub taotlejale ka vajalikku informatsiooni meetme tingimuste kohta.

Toetuse maksimaalne suurus ühe majapidamise kohta on 6500 eurot. Projekti kogukuludest võib toetus moodustada kuni 67% ning oma- ja kaasfinantseering peab moodustama vähemalt 33%. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal (2018–2022) programmist saadud toetuse summa. Taotluse esitamise päeval peab eelmise toetuse kasutamise aruanne olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud. Tegevuste planeerimisel tuleb kindlasti arvestada sellega, et iga valdkonna jaoks on võimalik toetust saada ainult üks kord kuue kalendriaasta jooksul. Iga valdkonna kohta tuleb esitada eraldi taotlus.

Taotlus koosneb taotlusvormist (vastav vorm) ja järgmistest kohustuslikest dokumentidest:

- 1) projekti eelarve (vastav vorm);
- 2) projekti tegevuste kirjeldus sõltuvalt projekti valdkonnast (vastav vorm iga valdkonna kohta);
- 3) oma- ja kaasfinantseeringut tõendav garantiikiri (vabas vormis);
- 4) veevarustussüsteemide valdkonna projekti puhul joogivee kvaliteeti tõendav analüüs ulatuses, mida peab vajalikuks Terviseamet. Tuleb esitada ainult sel juhul, kui projekti eesmärk on hetkel kasutatavast veevarustussüsteemist saadava joogivee kvaliteedi parandamine, veetorustiku rajamine olemasolevast kaevust või sinna pumba paigaldamine või olemas-

oleva kaevu asemele uue rajamine põhjusel, et olemasoleva kaevu vee kvaliteet ei vasta joogivee nõuetele (teostab Terviseamet, analüüsi kulu võib lisada eelarvesse);

- 5) kaks võrreldavat hinnapakumust. Kui võrreldavate hinnapakumuste esitamine ei ole võimalik, tuleb esitada sellekohased põhjendused ja hinnakalkulatsioonid;
- 6) korterelamute puhul teiste korteriomanike kirjalik nõusolek (vabas vormis);
- 7) kinnistu omaniku kirjalik nõusolek ainult sel juhul, kui toetuse taotlejaks pole omanik (vabas vormis).

Taotlused tuleb esitada korrektselt täidetud taotlusvormil koos kõigi nõutud ja vajalike lisadega Luunja vallavalitsusele elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressile vald@luunja.ee või tuua dokumendid paber kandjal originaalallkirjadega vallavalitsuse postkasti aadressil Puistee tn 14.

Töid tohib alustada alles pärast seda, kui projekti osas on tehtud rahastamisotsus ning toetuse saajaga on sõlmitud toetusleping. Uuringud, projekteerimine, riigilõivud, notaritasud, teostusjoonised ja veeanalüüsid on teatud juhtudel abikõlblikud enne toetuslepingu sõlmimist.

Selleks, et teie taotlus vastaks kehtestatud nõuetele, lugege enne taotluse koostamist kindlasti läbi programm-dokument (<https://www.riigiteataja.ee/akt/107012021004?leiaKehtiv>) ja konsulteerige valla ametnikuga.

Kõik **taotlemiseks vajalikud dokumendid** on leitavad aadressil <https://rtk.ee/meede-hajaasustuse-programm>.

Lisainfo: arendusnõunik Eddy Martin, eddy.martin@luunja.ee, +372 5199 1901

Eddy Martin
arendusnõunik

Tunnustamine

Soovime tänada Pilka küla mehi Tiit Rannikut ja Aivo Gubinskit, kes oma ATV-dega külas tee lahti lükkasid nendel hommikutel, kus lund oli nõnda palju, et sahk polnud veel jõudnud tulla. Tänu naabrimeestele sai lumerohketel hommikutel kenasti õigeks ajaks tööle jõutud.

Pilka tee 8 ja 10 elanikud

Uus kord Tartu linna jäätmejaamades

Alates 9. jaanuarist 2023 hakatakse Tartu linna jäätmejaamades küsima jäätmete toojalt ID-kaarti, et tuvastada inimese elukoht.

Tartu linna ja jäätmekäitluse koostööpartnerite Nõo, Tartu, **Luunja**, Kastre ja Kambja valla elanikud saavad endiselt Tartu linna jäätmejaamades (Jaama 72c ja Selli 19) oma taaskasutatavad jäätmed tasuta üle anda, kuid peavad selleks esitama ID-kaardi. Teenindaja kontrollib rahvastikuregistri andmebaasist, kas jäätmete tooja on Tartu linna või koostöövalla elanik ning alles seejärel saab inimene oma jäätmed maha laadida. Juhul kui tartlane või koostöövalla elanik tellib jäätmete äraveo mõnelt ettevõttelt, peab ta samuti arvestama jäätmejaama kohale mineku ja oma isiku tõendamisega.

Uue korra sisseviimine tulenes asjaolust, et seni eeldati, et jäätmete tooja elab Tartu linnas või koostöövallas ning kõigilt võeti jäätmed tasuta vastu. Nii maksid Tartu linna ja koostöövallade maksumaksjad kinni ka teiste omavalitsuste elanike jäätmete käitlemise.

Endiselt võivad Tartu jäätmejaamadesse oma taaskasutatavaid materjale ja jäätmeid tuua ka teiste omavalitsuste elanikud, kuid nemad peavad teenuse eest maksma vastavalt hinnakirjale.

Tartlastelt ja koostöövaldade elanikelt võetakse Tartu linna jäätmejaamades **tasuta** vastu kodumajapidamistes tekkinud ohtlikud jäätmed, elektroonikaromud, taaskasutatavad jäätmed (vanapaber, metall, plast), pakendijäätmed, töötlemata puit, plastijäätmed ja autorehvid (kuni kaheksa ilma veljeta sõiduauto rehvi tooja kohta kuus).

Tasu eest saab jäätmejaamades üle anda aia- ja haljastusjäätmeid, ehitusjäät-

meid, suurjäätmeid (mööbel), tekstiilijäätmeid, markeerimata plastjäätmeid, eterniidijäätmeid, segaolmejäätmeid ja mittekompleksseid külmikuid. Kaalumise nõue puudutab üksnes tasu eest ära antavaid jäätmeid. Hinnakirjaga saab tutvuda Tartu linna kodulehel ja jäätmejaamade haldaja kodulehel.

*Tartu linnavalitsus
ja Luunja vallavalitsus*

Mootoriõli kanistrid ja ülejäägid on ohtlikud jäätmed ja tuleb viia jäätmejaama.
Foto: Küllikki Tokman

Tartumaa inspiratsioonipäev 2023

Uuendatud Tartumaa arengustrateegia 2040 seab pöhirõhu kestlikkusele, koostööle ja uuendustele. Valminud arengudokumenti tutvustati 11. jaanuaril 2023 ERMis toimunud inspiratsioonipäeval.

Maakonna arengustrateegiat uuendas üle 330 tartumaalase, kes seadsid eesmärgiks, et aastal 2040 on nutikas, kestlik ja kaasav Tartumaa üks Euroopa kõrgeima heaoluiga elu- ja ettevõtluskeskkond.

Jarno Laur, Tartumaa Omavalitsuste Liidu esimees, selgitas dokumendi vajalikkust: „Arengustrateegia uuendamise juures on dokumendi enda kõrval oluline ka protsess, mille käigus erinevad osapooled said omavahel kohtuda ja

arutada ning leida koostöökohti. Näiteks sai nendest aruteludest alguse maakonna liikumiskava koostamine või nüüdseks töösse läinud projekt „Talust kooli”¹⁷ partnerorganisatsiooni ja kaheksa omavalitsuse kokkuleppeid kajastav arengudokument on suunatud eri valdkondade organisatsioonide loomitud koostööle, et luua Tartumaale uusi töökohti ja arendada parimat elu- ja ettevõtluskeskkonda meie looduskeskkonda võimalikult vähem koormates.

Tartumaa arengustrateegia 2040 fookusvaldkonnad on heaolu, elukeskkond, ettevõtlus ja liikuvus. **Sven Tobreluts**, Tartumaa Omavalitsuste Liidu tegevjuht, toob esile, et tegemist on koostööstrateegiaga, mille sisu on hästi rakenduslik. „Oleme strateegiasse võtnud need tegevused, millel on ka reaalsed vastutajad. Tegevustes lähtume viiest põhimõttest: kestlikkus, tervelt elatud eluaastad, uuenduslikkus, linna ja maapiirkonna sidusus ning tark valitsemine,” sõnas Tobreluts. Arengustrateegiaga saab tutvuda Tartumaa Omavalitsuste Liidu kodulehel.

Tartumaa Omavalitsuste Liit

Uus piirkonnapolitseinik

Sellest aastast abistab Luunja valla elanikke nende muredes ja rõõmudes staažikas piirkonnapolitseinik Kaupo Sirel.

Piirkonnapolitseinik Kaupo Sirel on aastate jooksul piirkonnapolitseinikuna olnud kohalikele abiks mitmetes erinevates Tartumaa valdades, kus probleemkohadki kogukonnast tulevalt tugevalt varieerunud on.

„Enne Luunja valda roteerumist oli minu põhiliseks tööpiirkonnas Peipsiääre vald, kus peasjalikult eakam elanikkond, keda muredes abistada ja nõustada. Kogukonnatöö konkreetses piirkonnas näitas selgelt kätte vanema kogukonna murekohad ja abivajaduse. Ka oli see kogemus üldisemas plaanis väga õpetlik just elunäinud elanikkonnaga suhtlemiskuse lihvimise näol. Luunja vallas tööle asumine saab olema varasemast erinev ning seda eeskätt põhjusel, et siinne elanikkond on noorem, palju on peresid ning lapsi, kellega nüüd koos turvalisema elukeskkonna nimel tööle asuda,“ märkis Sirel lisades, et ootab uut väljakutset ja uut nii-öelda tööperet pikisilmi.

„Mu eesmärk on luua ja hoida usalduslikke suhteid, tuvastada, ennetada ja lahendada piirkonnas elanike turvalisust mõjutavaid probleeme ning selleks olen ma oma piirkonna inimestele töö ajal alati olemas ning minuga saab ühendust võtta numbril 5917 7853 või kirjutada e-posti aadressil kaupo.sirel@politsei.ee.

Kiire abivajaduse korral, kui on oht elule või tervisele, tuleb aga helistada 112,“ selgitas Sirel.

Lõuna prefektuur
Tartu politseijaoskond
Tartumaa piirkonnagrupp
tel 730 8692; 5917 7853

Uus piirkonnapolitseinik Kaupo Sirel. Foto: Ruth Teino

Luunja valla elanikkond nooreneb ja kasvab

1. jaanuari seisuga on Luunja vallas 5737 elanikku, neist 2878 meest ja 2859 naist. Aasta jooksul tuli kokkuvõttes juurde 326 inimest.

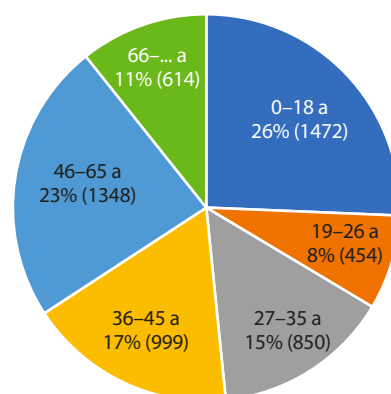
Suurim küla on endiselt Lohkva, kus elab 1776 inimest ehk 31% valla elanikkonnast. Huvitav on aga selles külas naiste suurem osakaal, lausa 66 võrra rohkem kui mehi. Veibris on seis aga vastupidine, mehi on 20 võrra rohkem. Poksi külas valitseb aga absoluutne tasakaal, mehi ja naisi on täpselt sama palju. Lisaks on Poksi oma 20 elanikuga valla väikseim küla. Teistes külates on mehi ja naisi enam-vähem võrdselt.

Möödunud aastal kasvas kõige rohkem, 106 elaniku võrra, Lohkva küla. Märkimisväärselt lisandus elanikke veel Veibri (96), Põvvatu (72) ning Kakumetsa (63) külla.

Aasta jooksul sündis Luunja valda 78 last. Keskmiselt sünnib ühes kuus Luunja valda juurde seitse last.

Eriline on ka Luunja valla elanike vanuseline koosseis. Lapsed ja noored moodustavad poole valla elanikkonnast (0–18 a 26% ja 19–36 a 23%). Vanuses 36–45 a on 17%, 46–65 a on 23% ja 66–... on 11% elanikest. Vanimad elanikud Luunja vallas on 98-aastased.

Valla rahvastiku vanuseline jaotus 2022

Reet Käärrik, registripidaja-sekretär

LUUNJA VALLAS ELAB 5737 INIMEST

Luunja vallas elab 5737 inimest (1. jaanuar 2023). Suurim küla on Lohkva (1776), järgneb Veibri küla (1246).

Detsembris registreeris elukoha valda 39 inimest. Vallast lahkus 34 inimest. Vallasiseselt muutis elukohta 5 inimest. Vanimad elanikud vallas on 98-aastased.

Valla rahvastiku arvu külade lõikes saab vaadata kodulehelt <https://luunja.ee/statistika>, üldiseid näitajaid Statistikaameti lehelt <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/piirkonnad>. Avada rakendus „Juhtimislaud“ ja valida sealt Luunja vald.

Teel rohelisema kooli poole

Luunja Keskkooli üheks pikaajaliseks eesmärgiks on olla roheline kool nii oma tegevuste kui koolipere mõtteviisi poolest. Üheks tähtsaks sellel teel on koolile roheline lipu taotlemine. Selle protsessi osana viisime detsembris ja jaanuaris läbi keskkonnaanalüüsi, tuginedes Rohelise kooli võrgustiku näidismaterjalidele ning sügisesel õppereisil Tallinna koolides kuuldule-nähtule. Küsitlusele vastas üle saja õpilase, lisaks õpetajad ja teised koolitöötajad ning ka osad lapsevanemad.

11. jaanuaril toimus Luunja Keskkooli keskkonna töörühma koosolek, mida aitasid mentoritena läbi viia Eesti Rohelise kooli programmi eestvedajad Sirje ja Georg Aher. Mentoritega koos analüüsisime Luunja kooli keskkonnaanalüüsi tulemusi, võrdlesime meie tule-

musi teiste koolidega ning ajurünnakuna panime kirja, mis on meil juba hästi ning mida oleks oluline muuta.

Töörühma liikmete arvates ja analüüsi tulemustele tuginedes on rõõm tõdeda, et aastaga on koolipere keskkonnateadlikkus märkimisväärselt tõusnud. Oleme alustanud jäätmete liigiti kogumisega, renoveeritud osa koolimajast on kaasaegne ja keskkonnasõbralike lahendustega (liikumisandurid energia säästmiseks, anduritega kraanid vee säästmiseks jmt), kooli õuealal on loodud võimalused aktiivseteks vahetundideks (madalseiklusrada, kelmumägi), toitlustamisel välditakse ühekordseid nõusid. Kiidusõnu jagus ka koolisöökla aadressil ning eraldi toodi positiivsena välja, et alates jaanuarist on tavatoidu kõrval koolilõuna ajal valida ka taimne toit.

Arendav ja loov – see on Luunja kool

Arengukohana toodi välja seda, et sügisel ja kevadel võiksid õpilased rohkem jalgsi või jalgrattaga koolis käia (vähem kui kilomeetri raadiuses elavad õpilased jõuaksid jalgsi väiksema ajakuluga kooli või koolist koju kui bussi oodates). Rattaparklad on kooli juures olemas, rattaga käijaid on, aga neid võiks kindlasti rohkem olla. Samuti toodi välja, et linnast kooli käivate õpetajate sõidujagamisega on alustatud, kuid see võiks süstsemsemalt toimida.

Jäätmete sorteerimise koha pealt tunti muret, et ei teata, mis jäätmetest edasi saab ja et osad inimesed on skeptilised prügi sorteerimise osas. Samuti on märgatud, et alati ei ole jäätmed õigetes prügikastides.

Palju toodi välja ka seda, et rohkem tuleks teha teavitustööd – sageli lihtsalt ei teata, millised keskkonnasäästlikud lahendused on meil olemas või mis on vajaka.

Koosolekul osalenud töörühma liikmed said palju infot ja inspiratsiooni edasi tegutsemiseks. Järgmisel pikemal koosolekul keskendutakse prioriteetide seadmisele ning kolmeaastase tegevuskava loomisele. Suur tänu kõigile töörühma liikmetele aktiivse osalemise eest ning Sirje ja Georg Aherile koosoleku juhtimise eest.

Heli Erik, Luunja Keskkooli huvijuht

Töörühma liikmed panid kirja, mis on juba hästi ja mida oleks vaja muuta

Töörühma liikmed keskkonnaanalüüsi tulemusi kuulamas. Fotod: Toomas Liivamägi

Nutika digipöörde tegemised pühade ootuses

Sarnaselt paljude teiste haridusasutustega läks ka „Nutika digipöörde“ projekti kolmes koolis detsembris pearõhk jõulutoimetustele. Valmistuti jõulupidudeks ning õpiti usinalt luuletusi.

Kiirete toimetuste kõrval jõudis Melliste kooli 2. klassi õpetaja Pille Saan ette valmistada ja läbi viia õppetegevuse, kus tema klassi õpilased uurisid ja lennutasid droone. Tunnist täpsemalt kirjutab õpetaja järgmist. Lastele meeldib robotite

ja droonidega ennast arendada. Melliste kooli 2. klass võttis jõulukuul eesmärgiks lähemalt tutvuda droonidega. Esimeses tunnis vaatasime droonide ehitust, kuidas neid käivitada ja millist äppi kasutada. Tegime ajurünnaku kolmel teemal. Mil-leks saab praegu droone kasutada? Mida tulevikus võiks nendega teha? Miks peaksime praegu droonide lennutamist ja programmeerimist õppima? Lapsed said aru, et nende tehniline taip ning ruumitaju arenevad. Nad tõid välja, et drooni abil on võimalik võidelda ka kõrgusekartusega. Kõigepealt tegime teooria harjutusi Tello EDU programmiga. Seal peab plokkide abil mängudrooni õigesse kohta saama.

Hea võimalus arendada laste inglise keelt tee juhatamisel – left, right, forward...

Järgnes praktiline osa, kus esmalt pidi leidma enda drooni ja selle seejärel ühendama tahvelarvutiga. Droonide lennutamine tõi tundi palju elevust. Õpetaja rõõmuks ka kaaslaste märkamist. Õpilased abistasid üksteist ning jagasid lahkelt oma drooni ja teadmisi, kui keegi jäi hätta.

Rainer Lanemann kirjutab Ahja kooli tegemistest. Detsembrikuus sai Ahjal veidi suuremat rõhku pandud 3D-teemadele eesmärgiga luua midagi, mis on seotud jõulukuuga. Kogu protsessi käigus said nii nutiõpilased kui ka teised õpilased informaatika tundides tegeleda 3D-modelleerimisega, mille kaudu loodi mitmeid erinevaid 3D-kujutisi arvutis. Modelleerimist harjutati 3dc.io ülesannete kaudu ja keerulisemate mudelite puhul tinkercad.com kaudu. Seejärel prooviti 3D-pliiatsitega ise oma käega midagi järele teha. Modelleeriti erinevaid kujundeid, mis tundusid parasjagu meelega järele olevat. Viimastes tundides sai Cura tarkvara abil printimiseks ette valmistatud juba varasemalt loodud 3D-mudeleid. Ajanappuse tõttu jäi 3D-printeriga töötamine pooleli, kuid jätkame sellega juba jaanuaris.

Luunja Keskkooli toimetustest kirjutab kooli koordinaator Eliise Kass. Aasta lõppes Luunja keskkoolis väga meeleolukalt. Ainetundides kasutati rohkelt Sport-Ident lahendust teemade kordamisel ning paljud õpilased said ka virtuaalreaalsuseadmete kasutamise kogemuse. Kasutatud digivahendid muutsid koolipäeva lõbusamaks ning andsid jõudu külmast talvekuust võitu saada.

Detsembri lõpus jõudsid Luunja, Melliste ja Ahja koolidesse projektiga soetatud TK-Team UHD 86" puuteekraanid ja jaanuari alguses jõudsid kohale ka dokumendikaamerad, mille kohta toimus 5. jaanuaril Ahja koolis ka koolitus.

Ilusat aasta algust soovides

Tea Hermann

Pille Saan

Rainer Lanemann

Eliise Kass

Luunja Keskkooli õpilane virtuaalreaalsusprillidega. Foto: Eliise Kass

Melliste kooli 2. kl õpilane Rasmus Hint drooni lennutamas. Foto: Tea Hermann

Ahja kooli õpilased 3D-modelleerimist õppimas. Foto: Rainer Lanemann

Startis Midrimaa liikumisaasta!

Kultuuriministeeriumi poolt on aasta 2023 kuulutatud liikumisaastaks. Viimase läbiviidud uuringu kohaselt on kehaliselt piisavalt aktiivsed vaid umbes 40% täiskasvanutest ning 25% lastest. Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) soovitude järgi peaksid täiskasvanud tervise hoidmise nimel liikuma vähemalt 150–300 minutit nädalas mõõduka intensiivsusega või vähemalt 75–150 minutit nädalas tugeva intensiivsusega.

Lastel ja noortel soovitab WHO liikuda vähemalt 60 minutit iga päev mõõduka kuni tugeva aktiivsusega.

Seega on kehaline aktiivsus üks tähtsamaid tervist mõjutavaid tegureid. Rõõmus liikumine täidab suure osa ka Midrimaa päevadest.

Käesoleva, 2023. liikumisaasta alguses tahame endale ja teilegi meelde tuletada, miks on liikumine kasulik ja hea.

Rõõm on õppida targematelt ja seekord aitab meid TÜ liikumislabori teadustiim.

Nad on koostanud teadusnuppe olulistel teemadel, nt liikumise kohesed ja pikaajalised mõjud, treeningu mõjud lastele ja täiskasvanutele, mängu roll laste arengu toetamisel.

Jagame teiega kokkuvõtvaid häid mõtteid.

- Aktiivset elu lapsepõlves tasub võtta investeeringuna, mille tulemusi on näha nii akadeemilistes saavutustes kui tööol.
- Õues viibimine hoiab laste silmad tervena: päeavalgus ennetab lühinägevuse teket ja pidurdab selle süvenemist.
- Aktiivne mäng ja treeningud toetavad aktiivsus- ja tähelepanuhäirega lapsi.
- Regulaarne liikumine toob parema une.
- Liikumine aitab ärevusest üle saada.
- Liikumise hea mõju tervisele ei avaldu mitte ainult intensiivselt treenides, vaid kergemategi koormuste korral.

TÜ liikumislabori teadusnuppe saate lugeda veebist. Midrimaa jaanuaris toimuv talvine tervise- ja loodusenädal ongi pühen-

Midriloomadega võimlemas. Foto: Emma Koiduaru

datud liikumisele. Kui kargel esmaspäevahommikul kutsusid midriloomad ja keskkonna maskott Kasti-Kati õuealal lapsi võimlema ja erinevate vahenditega mängima, siis järgmisel päeval kogunesime Lohkva spordihoonesse spordipäevale ning nädala lõpetas taas sportlik reede liikumisõpetaja Pille juhendamisel. Kesknädalal käisime aga Lohkva Külaseltsi ja Luunja Jahiseltsi eestvedamisel metsas loomade ja lindude elu-oluga tutvumas, nende toidulauda täiendamas ning piknikku pidamas. Täname väga Kaire ja Silver Vahejõed kahe meeoluka ja teadmisi rikastava päeva eest!

Lasteaias valmistasime ka ise linnusööki ja riputasime õuealale lindudele toidumajakesed.

Rõõmsat liikumist jätkub meil aga igasse päeva, nädalasse, kuusse. On ju meie lasteaias selle õppeaasta teemagi „Õuerõõmus laps“.

Pille Viljak, tervisejuht ja liikumisõpetaja
Lia Raat, õppejuht

Tulge meiega liikuma! Foto: Janika Ilisson

Luunjas avati uus lastehoid

Luunja lasteaia Midrimaa uus hoiurühm avati Luunjas 9. jaanuaril. Eelmisel kevadel avasime täiendava rühma Lohkvas kogukonnakeskuse Varakas ruumides, jätkuv nõudlus kohtade järele motiveeris otsima veel kiireid lahendusi.

Uus lastehoid asub Jõesadama 2 hoones ehk siis Luunja kauplusehoone teisel korrusel renoveeritud ruumides. Eelmise aasta kevadel hakkasime koos haridusnõunik Kadri Sõrmusega otsima lahendusi ja vaatasime vallale kuuluvaid ruume üle. Koostöös Luunja lasteaia Midrimaa direktori Uuve Jakimaineniga jõudsime üsna hea ruumilahenduseni. Suur tänu lahenduste väljatöötamisel abivallavanem Tarvo Laasile ja SA Luunja Varahalduse juhatuse liikmele Mati Russingule, kelle eestvedamisel sai lõpptulemus väga hea. Selle lahenduse puhul oli eesmärgiks saavutada võimalikult hea tulemus kiiresti ja mõistlike vahenditega. Ruumide renoveerimisel on kasutatud keskkonda säästvaid lahendusi, taaskasutatavaid materjale, näiteks mööbel on toodud endisest Kavastu lasteaia, mõned siseuksed on pärit Midrimaa vanast lasteaiahoonest jne.

Suur tänu kõikidele, kes nõu ja jõuga panustasid, eelkõige Uuvele koos lasteaia meeskonnaga ning ehitajatele, kellega koostöös saime suurepäraseid ruumid.

Ruumides on piisavalt avarust ja valgust ning visuaalseid nutikaid lahendusi. Loodetavasti saab pisi-põnnidel olema tore ning ka nende pered rõõmustavad uue võimaluse üle.

Kaire Vahejõe, vallavolikogu esimees Lastehoiu ruumid enne renoveerimist

Lastehoiu ruumid pärast renoveerimist. Fotod: Mati Russing

Tegelik intelligentsus pole mitte teadmised, vaid kujutlusvõime

Seisukoha autor on 20. sajandi suurimaks teadlaseks peetud Albert Einstein. Teadmistel on alati piirid, kujutlusvõimel aga mitte. Seega hinnakem ja julgustagem kõike, mis soodustab inimeste kujutlusvõime rakendamist.

Detsembrikuu Luunja raamatukogus oli tegus ja pakkus kujutlusvõimelegi pinget.

Raamatukogude aasta on lõppenud

See oli aasta, mis tõi raamatukogud taas fookusesse. Oli omajagu neid sündmusi, mis olid meelelahutuslikud ja ühekordsed projektid, aga küllap ka neid, mis panid aluse edaspidisele traditsioonile.

Raamatukogu võiks ja peaks olema fookuses kogu aeg, mitte vaid aastal 2022. Sestap keskendus Luunja raamatukogu pigem traditsioonide hoidmisele ja loomisele. Aasta jooksul võis Luunja raamatukogus näha 31 raamatute näitust/väljapanekut. Luunja lastega vanuses 3–16 aastat on aasta jooksul läbi viidud 35 raamatukogu teematundi. Nendes tundides osales ligikaudu 1411 last.

Möödunud aastal algatati Luunja raamatukogus neli konkurssi, millele osalejaid kokku 173.

Raamatukoguaasta lõppu tähistati üle Eesti erineval moel. Luunja raamatukogu tegi seda Midrimaa lasteaias Kohviraamatukoguga. Juba alates 2020. aasta sügisest valivad Midrimaa lapsed endile Kohviraamatukogust raamatuid. Kuid mis neid köidab? Mis teeb raamatust hea raamatu? Mis on laste arvates see miski, mis raamatus olema peaks?

Terve lasteaiatäis lapsi koos oma õpetajatega aitasid mõelda-kirjutada-joonistada, missugune on hea lasteraamat. Kujutlusvõime sai tiivad!

Heas raamatus võiks olla üksisarvikuid, sipelgaid; erinevat värvi hambulisi tegelasi; jõuluvana ja kuusk; natuke zombisid ja sõdureid; vikerkaar ja pilveke lumehelvestega, päike, palju pilte, oma pere; palju nalja ja natuke kurbust... Valminud ühistööd saab Luunja raamatukogus uurimas käia.

Oma esimese raamatukogukülastuse tegid vahetult enne jõule ka kõige pisemad, Midrimaa midrihiired. Nendel on ju luksus raamatukokku täitsa ise kohale tulla, oleme ju ikkagi naabrid. Veidi loetud, raamatuid uuritud, hakkasid hiired end raamatukogu patjadele magama sättima, see oli märguanne, et esimeseks korraks küllalt, järgmisel korral jälle, nüüd on tee selge.

Raamatutarkus ja elutarkus

Tänutundega ütlen, et Luunja raamatukogust on saanud oma-moodi sõlmpunkt, kus kohtuvad õpetajad ja õppijad, otsijad ja otsitavad, elukogenud suured ja alles elu tundma õppivad lapsed.

Siin on huvitavaid inimesi liikvel. Säravate silmadega tegutsejaid, kes on valmis oma tegemisi ka jagama.

Uurida mesilaste kohta raamatust on tore küll, kuid kohutada ehtsa mesinikuga on hoopis teine tera! Kummal juhul kujutlusvõime tõeliselt toitu saab, pole vast vaja küsida. Luunja raamatukogus käis Luunja kooli kolmandale klassile mesilastest ja mesiniku tööst rääkimas mesinik Sille Kerner.

Saime põhjaliku ülevaate, missugune mesilane välja näeb, kuidas mesilinnud aasta jooksul toimetavad ja missuguseid töid teeb mesinik. Lapsed said proovida mesinikumütsi, uurida mesiniku töövahendeid ja maitsta suira.

Suur aitäh veel kord! Loodan, et sellest võiks saada oma-moodi väike traditsioon. Andke endast märku, kohalikud tegutsejad!

Esmakordsel raamatukogu külastusel süvenesid noored teadlased – midrihiired – noortekirjanduse valdkonda. Järgmisel korral on tõenäoliselt vaatluse all kosmosetemaatika ja küberturvalisus. Foto: Riina Belov

Raamatukogusse mängima

Luunja raamatukogu teematunnid ei ole kunagi hirmtõised tuupimised. Teeme mõnuga, teeme mängulisemal moel, aga siiski õpime. Kuidas siis nii? Mäng lõdvestab ja rõõmustab – tundub, et kõik õnnestub imelihtsalt! Tekkinud positiivne motivatsioon julgustab keskendumise eesmärgile ja koostööle. Erinevad teematunnid võimaldavad saada nii uusi teadmisi kui ka kinnistada olemasolevaid.

Mäng legodega arendab loovust ja kujutlusvõimet. Täiusuvad peenmotoorika ja ruumiline mõtlemine. Legosid kasutavad lapsed lasteaias, aga ka täiskasvanud töökollektiivides, et leida loovaid lahendusi. Ega niisama pole legokomplektidele märgitud vanusepiiriks 4–99.

Luunja raamatukogus on nüüd uus teematund „Legolugu“, esimesed edukad katsetajad olid Luunja Keskkooli 4.b klassi õpilased. Ka eatute kogemuskubiga legotasime lustiga.

Lugemismäng suurtele

Novembris ja detsembris oli ka täiskasvanutel võimalik mängulisel moel raamatuid lugeda. Lisavürtsiks võistlusmoment iseenda või teiste lugejatega. Nagu ikka, mäng pole enam mäng, kui see liiga tõsiselt läheb. Kahel möödunud kuul tervitas Luunja raamatukogu lugejaid lauatais põhjamaade kirjanike teoseid. Lugemiskontrolli ei tehtud kellelegi, küll aga saime palju mõtteid vahetatud ja soovitusi jagatud. Ja mõtteid see kauge ja kummaline põhjamaade kirjandus tekitas!

Põhjamaade kirjanduse lugemisega oli viimasel kahel kuul haaratud 34 Luunja raamatukogu täiskasvanud lugejat. Sel perioodil laenutati Luunja raamatukogust lugemiseks 106 põhjamaise autori teost. Tublide lugejate esikolmik – Kristi Sõber, Katrin Kask ja Anu Markus – saavad auhinnaks Anti Saare trükisooja autogrammiga „Sõnaraamatu“.

Jänesaastal uue hooga

2023. aasta on Hiina kalendri kohaselt jänesaasta, jäneseaastal on sündinud ka Albert Einstein. Rahvajuttudes on jänes väle, elutark, intuiitiivne, kiire kohaneja, hea suhtleja. Samuti on alanud liikumisaasta ja sauna-aasta, neid kõiki hoiame ka raamatukogus fookuses terve aasta jooksul.

Sauna-aasta idee autor on kirjanik ja ajakirjanik Rein Sikk. Saun on eestlase elus olnud olulisel kohal. Siin on sünnitud ja elatud, siin on ravitsetud ja esivanemate hingedega suheldud. Saun on oma kindla koha leidnud ka eesti kirjanduses.

On aeg uueks lugemisülesandeks täiskasvanutele! Loe eesti kirjandust. Kui leiad tekstist sauna puudutava tekstikatkendi, märgi ära leheküljed (või tee foto) ning anna oma leiust teada Luunja raamatukogusse. Jõulude eel teeme oma ühisest uurimistööst kokkuvõtteid. Tötab tulla põnev teekond eesti kirjanduse ja sauna maailma!

Jaanuar möödub Luunja raamatukogus sama tegusalt nagu alati.

24. jaanuaril toimub Kohviraamatukogu Midrimaa lasteaias ja 31. jaanuaril kell 12.00 koguneb esmakordselt noorte kirjandusklubi. Kolmapäeviti käib jätkuvalt koos Eatute kogemuskubi 50+.

*Kohtumiseni Luunja raamatukogus!
Riina Belov*

Mulgi rahatarkus

Rahatarkuse õhtu
Luunja raamatukogus

Millal? Kus?
19. jaanuar kell 18:00
Luunja raamatukogu

Noorte lugemisklubi

31. jaanuaril

Kell 11:10

Koguneme
Luunja raamatukogus
luunja.raamatukogu@luunja.ee

Esimene kuu Lohkva noortekeskuses

Juba veidi enam kui kuu aega on Lohkvas tegutsenud uus noortekeskus, kus koolinoored oma vaba aega sisustada saavad.

Teisipäevast reedeni on Lohkva kogukonnakeskuse Varakas teisel korrusel märgata pidevat sagimist ja suhtlemist, sest noortekeskus on täis tegusaid noori.

Mida üldse noortekas teha saab?

Esimesel kuul oleme saanud tuttavaks, mänginud **lauamänge**, teinud mitmel korral süüa, meisterdanud, mänginud nii **Kahoote** kui ka **lauatennist** ning teinud veel palju põnevat. Kõige populaarsemad olid **kokkamised** ja voolimissavist ehte **meisterdamine**, kuid huvilisi jagus kõiki-deks tegevusteks. Meiega samal korrusel asuvas **õmblustoas** on mitmed noored õmmelnud valmis oma esimesed kotid ja põlled ning avaras saalis saab end mõnusa liigutada ja kasvõi hundirattaid visata.

Palju põnevat on veel ees ning iga noor saab ka ise tegevustes kaasa rääkida ning põnevaid sündmusi korraldada, vaja on vaid ideed ja veidi pealehakkamist. Alanud aastal on ootamas koolitused,

väljasõidud ning suvisel ajal ka laagrid. Pilk tasub peal hoida Lohkva noorteka sotsiaalmeedial kanalitel (Instagram – @lohkvanoortekas ja Facebook – Lohkva noortekas), kus liigub kõige värskem info.

Alati võib tulla ka niisama tšillima, oma koolitööde kallal nokitsema ja juttu

rääkima – noortekasse on oodatud kõik ning leiame ruumi ja tegevust igaühele.

Kohtume noortekas teisipäevast reedeni kell 15.00–19.30!

Getter Lauk, Lohkva noortekeskus

Lohkva noortekas küünalde valmistamine. Foto: Kaire Vahejõe

KUTSE PRAKTILISE SOTSIAALMEEDIA TURUNDUSE KOOLITUSELE

Tartu Ärinõuandla kutsub praktilisele sotsiaalmeediaturunduse koolitusele, mis toimub neljal päeval jaanuaris ja veebruaris 2023.

Koolitajaks praktiseeriv veebi- ja sotsiaalmeedia spetsialist Marko Medar, kes viis läbi sarnase koolituse ka kolm aastat tagasi ja kellega osalejad väga rahule jäid.

Teemad, mis läbi töötatakse:

- 31. jaanuar – **praktiline sotsiaalmeedia töötuba (Meta-Facebooki ja Instagrami postitused ja lood),**
- 7. veebruar – **praktiline Google Adsi ja Google Analyticsi töötuba,**
- 15. veebruar – **kodulehe analüüs ja SEO töötuba (Wordpress, Voog, SEO),**
- 23. veebruar – **TikToki kampaania loomine, Artificial Intelligence turunduses, tasuta turunduse tööriistad.**

Koolitusel on kokku 15 kohta, et koolitaja jõuaks kõikide osalejatega personaalselt tegeleda.

Täpsem programm ja registreerumine Tartu Ärinõuandla kodulehel:

<https://arinouandla.ee/voog/praktiline-sotsiaalmeedia-turunduse-koolitus/>.

Tartu Ärinõuandla

Tartumaa teenetemärk Kuldne Tammeoks ootab nominente

Tartumaa teenetemärgiga tunnustatakse inimesi, kes on pika aja jooksul olulisel määral kaasa aidanud Tartumaa arengule, sinisele majandusele, kultuurile, elukeskkonna kvaliteedile ja inimeste heaolule.

Teenetemärgi andmise otsustavad maakonna omavalitsused ühiselt Tartumaa Omavalitsuste Liidu kaudu ja see antakse üle vabariigi aastapäevale pühendatud Tartumaa kontsertaktusel.

Kandidaate saab esitada kuni 31. jaanuarini 2023. Lisainfo ja kandidaadi esitamise vorm asub <https://www.tartumaa.ee/tunnustamine/teenetemark-kuldne-tammeoks>.

*Tartumaa Omavalitsuste Liit
Pepleri 6, Tartu 51003
tol@tartumaa.ee*

Eakate joogapäev

Eakate joogapäev toimus
7. detsembril 2022 Emajõe-
Suursoo looduskeskuses.

Päev algas loenguga jooga alustaladest, jooga põhimõtetest ja jooga hingamisest.

Jooga põhialusteks on mittevägi-
valdsus, mittevarastamine, mittevale-
tamine ja loodussäästlik eluviis. Tead-
vustasime, et jooga on teadmiste suu-
rendamine ja nende teadmiste abil loo-
me armastust kõige elava vastu. Jooga
kaudu saavutatakse tingimusteta armas-
tus iseenda ja kogu maailma vastu.

Õppides ennast tundma läbi keha ja
meele, saavutatakse täiuslikkus endas
ja ka ümbritsev maailm muutub täius-
likuks.

Tegime hingamisharjutusi, et jooga-
tunnis ja ka läbi kogu elu hingata tead-
likult ja aeglaselt kopsu kõikide osadega.

Peale loengut toimus tasakaalustav
joogatund, tervendades füüsilist keha ja
luues rahu ning tasakaalu meeltesse.

Seejärel matkati Emajõe-Suursoos,
kus laagrilised kõndisid vaikus, et
kuulda looduse hääli, näha looduse ilu
ja tunda looduse ning maa väge. Tunne-
tati meelte abil, mida loodusel on öelda.

Peale kosutavat lõunasööki medi-
teeriti. Meditatsioon aitab oma sise-
musega kontakti saada. Meditatsioon
on võimas tööriist ülima ja kõikehaarava
energiaga ühinemiseks. Meditatsiooni
kaudu saavutatakse positiivsem suhtu-
mine ja hea vaimne tervis. Suureneb
empaatiavõime, kaob ärevus ning tekib
ühtekuuluvustunne.

Kõik osalejad jäid väga rahule ja ootavad
uut sarnast ettevõtmist.

*Sigrid Laas
joogaõpetaja*

Harjutamine teeb meistriks

Lõunasöögi ootel. Fotod: Tarvo Laas

Jõuluaeg on kingituste ja südamesoojuse jagamise aeg —

Vahetult enne jõule valmis MTÜ Lohkva Külaseltsi eestvedamisel Lohkva külas madalseiklusrada, et pakkuda lastele ja noortele uusi tegevusi värskes õhus. Rada asub Lohkva kogukonnakeskuse Varakas läheduses, K. E. Söödi mälestuskivi juures. Jõulukingituse valmimisele aitasid kaasa Luunja vald, Luunja abivalla-

vanem Tarvo Laas ja ehitusnõunik Heiki Tooming. Raja ehitas valmis Falador OÜ. Loodan südamest, et rada pakub paljudele Luunja valla elanikele värskes õhus mõnuga lustimist!

Teine jõuluaegne südamesoojusest pakatav ettevõtmine on alguse saanud mitu aastat tagasi. Luunja vallas aktiiv-

selt tegutsevad seltsid ning Luunja valla lasteaiaid ja kool on ka varasematel aastatel koostöös üllatanud valla eakaid ja teinud neile väikese kingituse, et muuta nende jõulud toredamaks ja helgemaks. Ka sellel aastal võeti sama projekt käsile ja päkapikkude jõulukontoris olid tihedad tööpäevad. Luunja lasteaia Midrimaa ja Lohkva lasteaia lapsed ning Luunja keskkooli õpilased valmistasid imeilusad jõulukaardid, mille sisse kirjutati soojad soovid. Kaardi vahele kirjutas Pirjo Pall erilise jõululuuletuse. Ka sellel aastal läks jagamisele 200 kingitust, millest said osa nii eakad kui ka koostöös Luunja valla sotsiaalosakonnaga need, kellel natuke raskem. Püüdsime leida lisaks neid eakaid, kes eelmistel kordadel on üles leidmata jäänud, kuid eakaid on palju ja tõenäoliselt me siiski veel kõigini jõudnud ei ole, jätkame ka edaspidi projektiga.

Suur tänu nobedatele päkapikkudele, Luunja Hooandjatele, Luunja vallale, seltsidele ja toetajatele.

Imelist aastat ja kulluke rõõmu igasse päeva!

Kaire Vahejõe
MTÜ Lohkva Külaselts

Päkapikkude töölaud ja laste valmistatud jõulukaardid

Lohkva madalseiklusrada. Fotod: Kaire Vahejõe

Lohkva esimene jõululaat

Lohkva spordihoones toimus 11. detsembril esimene Lohkva jõululaat. Uues asukohas esimest korda laada korraldamine oli põnev nii korraldajatele kui ka külastajatele. Üsna suur hulk külastajaid oli ukse taga juba enne laada ametlikku avamisega.

Laadal osales ligi 40 kauplejat, suurt rõhku panime laste ettevõtlikkusele, luues neile soodsamad võimalused laadal enda toodangut ja toimetusi tutvustada. Oleme üllatunud ja samas ka tänulikud, et laadal käis üle ootuste rohkelt külastajaid,

esimese korra kohta ülihea tulemus. Kogukonna panus siin oli lausa käegakatsutav, käidi kauplemas ja ostlemas ning aidati ka info edasikandmisega.

Kauplemise kõrval astusid laadalaval üles nii kohalikud kui ka kaugemalt saabunud esinejad. Külastajaid hullutas Karl-Erik Taukar bänd ja kaugelt saabunud jõuluvanade ansambel. Kui koos Karl-Erik Taukar bändiga sai rokkida jõuludele lähemale, siis kuue jõuluvana saabumine tekitas hulganisti elevust ja selle tõelise jõulutunde. Heategevusliku

jõululaada korraldamise idee sai alguse Lohkva lasteaia Sipsikute rühma lastevanemate koosolekult, kust see jõudis edasi MTÜ Lohkva Külaseltsi ja sealt hakkas lumepall veerema. Koostöös tublide meeskonnaliikmetega jõudis idee teostuseni. Suur tänu meeskonnaliikmetele Annelile, Laurale ja Margitile ning õhtujuht Getterile, kes aitas hoida laadameeleolu. Aitäh taustajõududele Matile ja Martinile, Kalmerile ja Arvile, Karl-Martinile ja Silverile – teie abikäed olid väga vajalikud. Palju tänu Helinale kaasa mõtlemast ja aitamast ning Lillele,

kes oma suurepärase meeskonnaga avas üheks päevaks imelise kohviku. Aitäh Annele robotika Robolo õpitoa läbiviimise eest. Suur tänu AS Grüne Fee Eestile toetuse eest! Loomulikult täname ka kõiki laada külastajaid ja kauplejaid, kes aitasid koguda raha heategevuslikul eesmärgil. Kõigi teie abiga kogusime laada jooksul kokku 316 eurot, mis läheb kevadise laste spordisündmuse korraldamiseks!

Jana Lode

*Lohkva lasteaia Sipsikute
rühma õpetaja*

Kaire Vahejõe

*MTÜ Lohkva Külaseltsi
eestvedaja*

Jõuluvanade ansambel Lohkva jõululaadal

Karl Erik Taukar Bändi show laadalaval. Fotod: Kaire Vahejõe

Hea Luunja spordirahvas!

Talv on jälle käes ja 4.–5. märtsil toimuvad Elvas ja teistes Tartumaa spordikeskustes 38. Eestimaa omavalitsuste talimängud. Nagu ikka on Luunja vald valmis võistlema. Siit ka üleskutse Luunja valla spordisõpradele, kes soovivad valla eest võistlema minna. Väga on oodatud murdmaasuusatajad, kelle võistlus toimub Otepääl Tehvandil. Samuti otsime mäesuusatajaid ja lumelaudureid võistlema Väike-Munamäe suusakeskusesse. Talimängude kavas on ka ujumine, mis seekord toimub Tartu Aura keskuses 4. märtsil.

Kõigil soovijatel palun võtta ühendust kaido.linde@luunja.ee või tel 501 3555 hiljemalt 15. veebruariks.

Täpsemalt saab tutvuda talimängude infoga: www.joud.ee. Stardis näeme!

Kaido Linde

Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse sporditöö spetsialist

Luunja paneb kokku naiste võrkpalli esindusvõistkonna

Novembrist alustas Lohkva spordihoones uus naiste võrkpalli treeningrühm. Naisi juhendab tunnustatud võrkpallur Rait Rikberg. Treeningrühma väljundiks saab olema valla esindamine omavalitsuste vahelistel mängudel nii maakonnas kui riigis. Lisaks võisteldakse rahvaliigas.

Kutsume naisi, kel on võrkpalli mängimise kogemus ning kes on huvitatud Rait Rikbegi juures treenimisest, endast märku andma rait_rikberg@hotmail.com või telefonil 5566 2889.

Treeningud toimuvad teisipäeviti ja neljapäeviti kell 19.30.

Kaido Linde

Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse sporditöö spetsialist

Uus kalendriaasta on alanud ka Lohkva spordihoones

Esimese kolme kuu kokkuvõtteks võib öelda, et oleme klientide poolt hästi vastu võetud ning areneme kiirelt. Rühmatreeningutest on nüüdseks aktiivselt osa võtnud juba keskmiselt 70 inimest, keda saab ühtlasi pidada püsiklientideks. Lisaks täidavad saale järjest enam ka rentnikud. Üheks viimaseks märkimisväärsaks täienduseks on Rait Rikbergi juhendatavad võrkpallitreeningud naistele igal teisipäeval ja neljapäeval kell

19.30, kuhu on oodatud kõik Luunja vallas elavad naised, kellele võrkpall südamelähedane.

Siiski on saalides veel ka täitmata aegu. Kui püsiaega pole soovi broneerida, siis sobivad meie saalid suurepäraselt ka ühekordseteks üritusteks. Viimasena mainitule näiteks on jõulude järgsest ajast sõpruskond, kes broneeris kaheks tunniks esmalt pallisaali korvpalli ning seejärel peeglisaali lauatenise mängimiseks.

Pallimängude järel said nad külastada tervise tugevdamiseks ka sauna.

Seega, kui on soov sõpradega kvaliteetse veeta, sportlikku sünnipäeva pidada või kasvõi kollektiiviga ühisüritust teha – võta meiega ühendust, eriti hästi sobivad selleks laupäevad ja pühapäevad.

Sportlike kohtumisteni!

Martin Pihl

Lohkva spordihoone juhataja

Rikbergi trenn. Foto: Martin Pihl

LUUNJA KULTUURI- JA VABAAJAKESKUS

LOHKVA SPORDIHOONES
 VÖRKPALLI TREENINGGRUPP NAISTELE

TEISIPÄEVITI JA NELJAPÄEVITI KELL 19:30

OSALEMINE JA INFO

Naiskonna väljundiks saab olema Luunja valla esindamine Eesti omavalitsuste vahelistel mängudel nii maakonnas kui riigis ning Eestimaa võrkpalli rahvaliigas. Naisi juhendab tunnustatud võrkpallur **Rait Rikberg**. Kutsume naisi, kel on võrkpalli mängimise kogemus ning on huvitatud Rait Rikbergi juures treenimisest, anda endast märku rait_rikberg@hotmail.com või telefonil **5566 2889**.

WWW.LOHKVASPORTIHOONE.EE/

ALATES 2.01.2023

RÜHMATREENINGUTE TUNNIPLAAN

esmaspäev	teisipäev
18:00-18:50 - YogaFunc (treener Aina)	12:00-12:50 - KöhtSelgTuhar (treener Aina)
	18:00-18:55 - Pilates (treener Kaiu)
	19:00-19:55 - Zumba (treener Evelin)
kolmapäev	neljapäev
8:00-8:50 - Lihastreening (treener Aina)	8:00-8:50 - HommikuHIIT (treener Kaiu)
17:30-18:25 - Lihastreening (treener Aina)	18:30-19:15 - Pilates (treener Kaiu)
18:30-19:30 - BODYART (treener Evaliis)	19:30-20:25 - Sel'aeri (treener Kaiu)
reede	pühapäev
8:00-8:50 - Fit (treener Aina)	17:00-17:50 - KöhtSelgTuhar (treener Evaliis)
17:30-18:15 - CorePower (treener Kaiu)	18:00-19:00 - BODYART (treener Evaliis)
18:30-19:10 - Lihashooldus (treener Kaiu)	19:00-19:55 - Zumba (treener Evelin)

LOHKVA SPORDIHOONE
 LUUNJA SPORT

Laste/noorte JOOGA ja LOOVLIIKUMINE

MILLAL?
 NELJAPÄEVITI KELL 16.00-17.00

KUS?
 LOHKVA KOGUKONNAKESKUSES VARAKAS

KES?
 ÕPETAJA: EVELYN TUUL
 tel 56844766

REGISTREERIMINE:
ET.TANTS@GMAIL.COM

LUUNJA VALLA LASTELE/NOORTELE TASUTA
 ALATES 7. ELUAASTAST

Tiia Järvpõld

Südamesoojus talvel

 näituse avamine
 21. detsember
 kell 17:00
 Lohkva raamatukogus

Laulavad: Maarja Kaplinski, Angie ja Indrek Kalm

Patareide hinnatõusu aitab ohjeldada nende usinam kokkukogumine

Patareide tootmiseks kasutatavate maavarade hinnad on kriiside ajal mitmekordistunud, mis toob paratamatult kaasa ka patareide ja akude hinnatõusu. Kui suudaksime usinamalt kasutatud patareid kogumiskasti viia, saaks neid kasutada uute patareide tootmiseks. See aitaks säästa kalleid ressursse ja pehmedada põntsu rahakotile.

Teised eurooplased on Eesti inimestest märksa tublimad vanade patareide kokkukogujad. Keskmiselt jõuab Euroopa riikides iga teine patarei pärast kasutamist kogumiskasti. Luksemburglased aga suudavad lausa 71% patareidest ja akudest kokku koguda. Eesti inimesed viivad neist vaid 30% kogumiskastidesse ja sama palju visatakse olmeprügi hulka.

„Patareid ja akud sisaldavad nii väärtuslikke kui ka ohtlikke aineid, mis on

tavaprügi hulka visates suureks ohuks loodusele ja inimestele,“ ütles keskkonnaminister **Madis Kallas**. Näiteks sisaldub neis koobaltit, pliid, liitiumit ja niklit, mis on kriitilise tähtsusega ja raskesti kättesaadavad toorained.

„Saame vanades patareides ja akudes olevat väärtuslikku materjali uuesti kasutada ning suunata selle uute patareide valmistamisele, kuid selleks on meil esmalt vaja need eraldi kokku koguda,“ selgitas Kallas.

Ajaga kasvab nõudlus patareide ja akude järele tormilise tempoga – juba 2030. aastaks toodetakse neid senisest kümme korda rohkem. 2040. aastaks aga suureneb akude ja patareide jäätmete hulk ligi 700 korda. Hoogustuv tootmine suurendab nõudlust üha enamate maavarade järele, mille kaevandamine on kallis ning keskkonnale koormav ja ohustab elurikkuse püsimist.

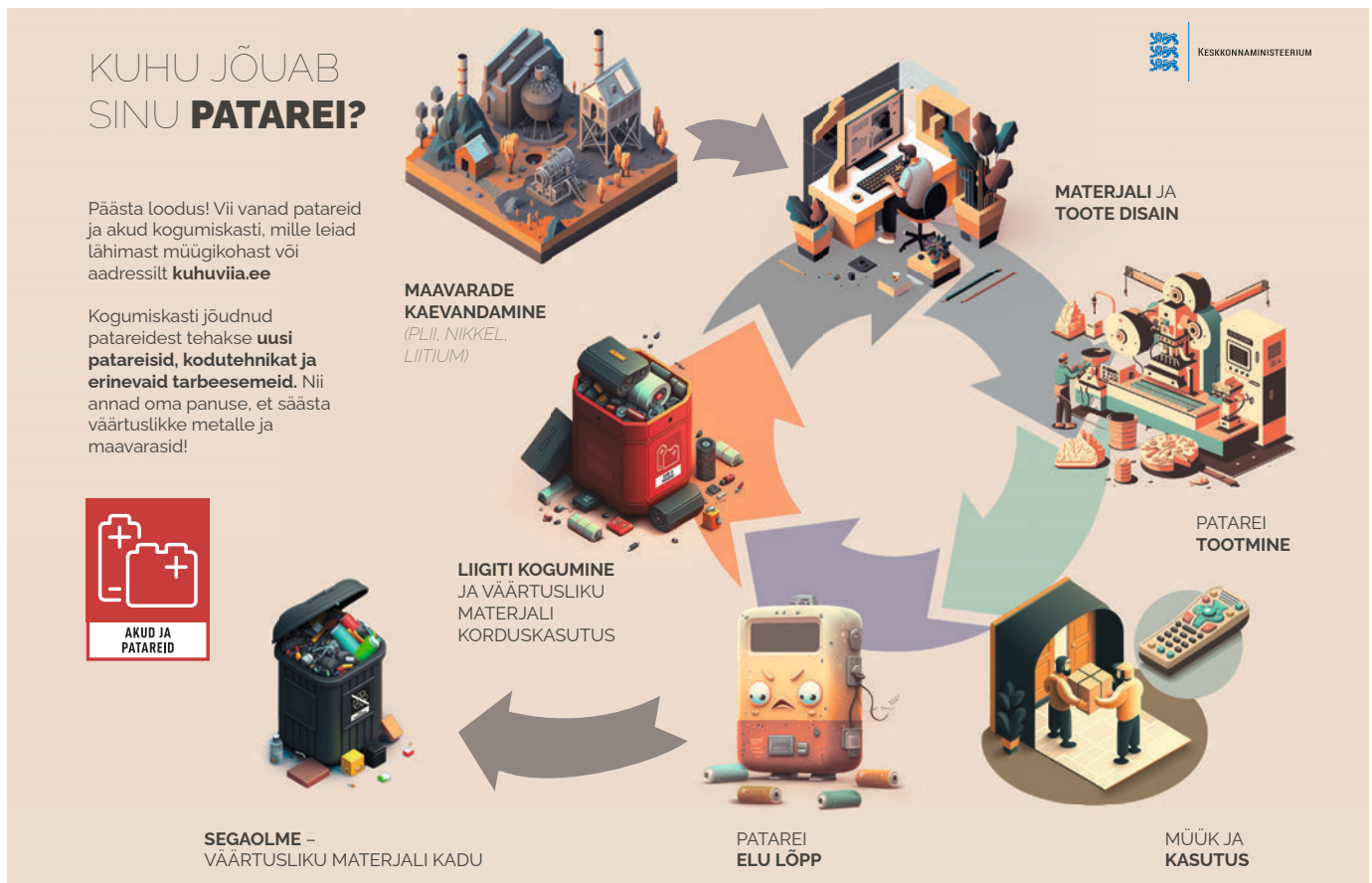
Tallinna Ülikooli tudengite hiljutisest uuringust selgus, et inimesed, kes patareid eraldi ei kogu, hindavad oma majapidamistes tekkivat patareide kogust

väikeseks ja keskkonnale väheohtlikuks. „Tegelikult on iga olmeprügisse visatud patarei ohtlik. Iga kogumiskasti viidud patarei seevastu aitab loodust hoida ning säästa uute patareide tootmiskuludelt,“ sõnas keskkonnaministeeriumi asekancler **Kaupo Heinma**. „Sellega anna oma panuse, et pidurdada kliimamuutusi. Ringlusse võetud materjali kasutamine võimaldab vähendada toote tootmise CO₂ jalajälge, toorainete eetilist hankimist ja varustuskindlust.“

Oma kasutatud patareid saab viia kogumiskasti, mille leiab näiteks toidupoes, tanklatest ja elektroonika-kauplustest, või jäätmejaama. Kus asub sulle lähim kogumiskast, vaata veebist: kuhuviaa.ee. Kaupmees, kes müüb patareid, on kohustatud vanad patareid ja akud tarbijalt tasuta tagasi võtma.

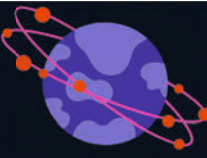
Patareide, akude ja teiste ohtlike jäätmete kohta saab lisaks lugeda veebilehelt: envir.ee/ohtlik.

Keskkonnaministeerium

LOHKVA KOGUKONNAKESKUSES VARAKAS

KOLME PÕRSAKESE

sigalahe teadusring

TEISIPÄEVITI KELL 16.00

3.-4. KLASSI VANUSTELE LASTELE

REGISTREERUMISEKS SAADA e-kiri:
victoria.raeste@kolmporsakest.ee

LUUNJA VALLA LASTELE TASUTA

LISAINFO: TEL 56 158 379

DRONOOTIKA ERAHUVIKOOL

Luunja Keskkoolis

Kokanduse ning robotika huviringid

Esmaspäeviti

12:20-13:05 Kokanduse I rühm
13:15-14:00 Kokanduse II rühm
14:10-14:55 Kokanduse III rühm

Kolmapäeviti

12:20-13:05 Robotika I rühm
13:15-14:00 Robotika II rühm

Rohkem infot: www.dronootika.com
FB: Dronootika
e-post: info.dronootika@gmail.com

MEELERAHUFONDI KOGUMISE TÖÖTUBA

Teemad:

- TULUD-KULUD
- EESMÄRKIDE SEADMINE
- SÄÄSTMINE
- LISARAHHA TEENIMINE

KOKKU TOIMUB 6 TÖÖTUBA

OMA EESMÄRGI SAAVUTAMISEKS
TEEME TOETAVA
"MASTERMIND GRUPI" EHK
TUGIGRUPI.

ESIMENE KOHTUMINE
18.01.2023 KELL 18.00
LOHKVA
KOGUKONNAKESKUSES
VARAKAS

GRUPIS OSALEJATE ARV ON
PIIRATUD!

REGISTREERIMINE:
meelerahufond@gmail.com
Lisainfo: 522 7457

Lapse ja vanema loovmängu ring

Esmaspäeviti kell 10.00-11.00
Lohkva Kogukonnakeskuses
VARAKAS
kuni 3-aastastele mudilastele

Tasu 5 EUR kord/
15.- EUR kuu

koordinatsioon ja loovus

Evelyn Tuul
tel 56844766

Registreerimine:
et.tants@gmail.com

mängulisus

Luunja noortekeskus pidas jõule rahulikult ja koduselt. Jõuluvanal olid kõik külalised meeles. Foto: Hanna-Roosi Karro

Laste jõulupeol vaadati Viljandi Laste- ja Noorteteatri etendust „Nuusikhiirte jõulud“

Eakate jõulupeol kaeti peolaud maitsevate roogadega

Väikelaste jõulupeol oodati jõuluvana Jollet ja jõulumoor Astit

Vallarahva aastalõpupidu tõi taas publiku tantsupõrandale. Fotod: Tiit Hellenurm

JAANUAR

28.01 Pidulik tantsuõhtu 19.00–24.00 neile, kes armastavad valse, fokstrotte, sambasid, rumbasid.

Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuses
Uksed avatakse kell 18.30

Õhtu teema: vesine must jänes

Ansambel Viiser, erinevad esinejad, seltskondlikud tegevused, fotograaf, ettetellimisel suupistevaagen!

Riietus: pidulik õhturiietus

Vajalikud tantsuringad (vahetusjalatsid!)

Avatud kohvik

Hind kuni 15.01 15 eurot, 16.–25.01 20 eurot,
28.01 25 eurot

Laudade broneerimine: tel 511 4081, eva.koolitus@
mail.ee

31.01 Eakate kohvikklubi 11.00

Luunja noortekeskuses (Aedniku 2)

Külla tuleb vaimse tervise õde Mirell Jakobson

Info 5560 0776

VEEBRUAR

04.02 Pöörane täiskuuöösööming. Metsaköök 17.00–01.00

Kavastu parvel

Süüa teeb metsakokk ja fotograaf Hele-Mai Alamaa.

Vaata sündmuse infot <https://www.facebook.com/events/689810799531511>

Arveldamine sularahas!

Info Maarja Ülper 525 7906

12.02 Toomas Ojasaare lauluklubi 15.00

Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuse saalis

Info 5309 3670

23.02 Eesti Vabariigi 105. aastapäeva sündmused Luunja vallas:

23.02 Luunja valla haridusasutuste laste ja noorte rongkäik Vabadussõjas langenute mälestusmärgi juurde ja **miiting 10.15**

23.02 Eesti Vabariigi aastapäeva kontsertaktus 18.00

Luunja Kultuuri- ja Vabaajakeskuses

Aktus, suupistelaud, tants

Info 5309 3670

26.02 Vabariigi perepäev

Emajõe-Suursoo looduskeskus

Hele-Mai Alamaa pakub *brunch*'i (arveldamine sularahas)

Hele-Mai Alamaa fotonäituse avamine

Loodusmatk

Info Maarja Ülper 525 7906

25.02 Jaan Jaago mälestusvõistlused Kreeka-Rooma maadluses 10.00

Lohkva spordihoones

Info 514 2220

LOHKVA

ÕMBLUSTUBA

LOHKVA KOGUKONNAKESKUSES VARAKAS

teisipäeviti, kolmapäeviti
ja neljapäeviti
kell 14-19

Varaka õmblustoas olemas väga head tööstuslikud
õmblusmasinad (joonõmblus, overlok ja 5-niidi õmblus),
palju moeajakirju ja muud tarvikku.

Ootame lapsi, noori ja täiskasvanuid

Juhendaja: Lille tel: 514 5457

MTÜ Lohkva Külaselts

MÜÜA METT

🐝 Klaaspurk 700 g

🐝 Plastikämber 1 kg

Kreemjas mesi

🐝 Klaaspurk 700 g

Võtke meiega ühendust:

www.facebook.com/mesilepa

Tel +372 5384 0097

Mesi on pärit Luunja vallast!

Tartu ja Luunja piires kohaletoimetamine tasuta ning vajadusel saadame pakiautomaadiga.

Suu magusaks!

Õnnitleme vastseid vanemaid!

NORA SELL **03.12.2022**

ISABELLA RIIT **23.12.2022**

**Ostan nostalgia nõusid,
karpides lusikaid, keraamikat,
vanu naiste ehteid jms.**

Tel 5356 0761, Liina

**Ostan Vene kellasid (ei pea olema töökorras),
fototehnikat, heliplaate ja muud vanavara.**

Tel 5872 5458

**Mesi otse mesinikult!
7eur/kg**

Tartus ja lähiumbruses toon koju.

Marek Kutsar
Mareki Talu, Tila küla
Tartu vald, 60532 Tartumaa
+372 56619306
marek.kutsar@mail.ee

Likvideerin ummistusi 24/7

**Kaameraga torude läbivaatus
(lõõrid, korstnad, torud jm – kuni 30m)**

FIE Raivo Kägo, telefon 521 4808

**Õnnitleme
jaanuarikuu
sünnipäevalapsi!**

*Luunja vallavolikogu ja
vallavalitsus*

01.02.2023 - 03.04.2023
HAJAASUSTUS PROGRAMMI
TAOTLUSVOOR

MIRIDON
veetöötlusseadmed

Täpsem info hajaasustus programmi
kohta kohalikust omavalitsusest!

- Veeanalüüside teostamine
- Filterseadmete valik
- Filterseadme paigaldus
- Survetõste seadmete paigaldus

www.miridon.ee | tel. +372 5066 775 või +372 7362 633
miridon@miridon.ee | Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

TEADLIKULT TÖÖELLU

* kui oled tööturul eemal olnud
6 kuud või kauem;
võib olla töötanud kuni 30 päeva
viimase 6 kuu jooksul

**Tasuta koolitus
(130 tundi)**

Infotund:
**2. veebruar 2023
kell 12.00**

Eneseanalüüs

Isiklik tööõnne valem

Mis on minu karjäärirütüüp?

Muutuv tööõigus

Arvuti tööotsingul

Töövestlus videos

Tööklubi

Sinu päralt on:

- > profid ja põnevad koolitajad
- > individuaalsed nõustamisteenused
- > tasuta toitlustus
- > vajadusel sõidutoetus, stipp ning lapsehoid
- > soovi korral tööpraktika ja tasuta erialakoolitus

Infotund, ette registreerimisega: 52 65 488 või ingrid.purje@jmk.ee
Tartus Lutsu 3 (Jaanu kiriku lähedal), Johannes Mikhelsoni Keskus

Mälestame

ELVI LÄTTI
13.05.1936 – 10.12.2022

Kodu Uudised

Väljaandja Luunja Vallavalitsus
Vastutav toimetaja Ketlin Alaväli
Keeletoimetaja Reet Tens
Tehniline toetus Eesti Ülikoolide Kirjastus

Luunja Vallavalitsuse
ametlikud teated ja uudised
Facebook: Luunja vald
Koduleht: luunja.ee
E-post: vald@luunja.ee
Telefon: 741 7319

Kodu Uudiste paberväljaandest loobumiseks anna teada ajaleht@luunja.ee või 741 7390

Kodu Uudised on loetav ka internetis aadressil luunja.ee/kodu-uudised